

Huvudman

TROLLHÄTTANS KOMMUN
trollhattans.stad@trollhattan.se

Beslut

Datum 2026-08-19
Dnr SI 2026:4386
Sida **1 (7)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Lyrfågelskolan 7-9 i Trollhättans kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Trollhättans kommun, en anmärkning avseende brist rörande åtgärder för att neka obehöriga tillträde. Trollhättans kommun ska senast den **6 oktober 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:4386) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en riktad tillsyn av Lyrfågelskolan 7-9 i Trollhättans kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Lyrfågelskolan 7-9 följer gällande bestämmelser om säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte avseende beredskapsplan, löpande arbete för att säkerställa beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om sådana situationer samt åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde till skolenheten under den tid verksamheten pågår.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare och rektor samt observationer på skolenheten den 27 maj 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats så som beredskapsplan och rutiner. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Beredskapsplan

Rektor uppger att beredskapsplanen för Lyrfågelskolan F-9 upprättades under våren 2026. Rektor berättar att en skoljurist, tillsammans med personal på staben i kommunen, har utformat en mall. Mallen har kommit ut till rektorn som skrivit beredskapsplanen så att den gäller för den aktuella skolenheten.

Skolinspektionen har tagit del av beredskapsplanen. Planen beskriver hur lärare och elever ska agera om en allvarlig händelse uppstår och innehåller en omfattande sårbarhetsbedömning med riskbedömningar. Det finns en rollfördelning och kontaktuppgifter till krisgruppen. Det finns också beskrivningar av skolans förebyggande arbete. Planen kommer att utvärderas årligen.

Lärarna uppger att skolans rektor har tagit fram planen tillsammans med kommunen och att rektor tagit hänsyn till deras synpunkter.

Löpande arbete för att säkerställa beredskap

Identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter

Av intervju med lärare framgår att de känner till skolans beredskapsplan och att de varit delaktiga i arbetet med att kartlägga sårbara platser.

Rektorn uppger att de har tagit in en representant från ett säkerhetsföretag som har gjort en inventering av byggnaderna och identifierat säkra rum, där det kan vara mer lämpligt att inrymma i än i andra klassrum. Rektorn

berättar att de haft skyddsronder regelbundet och ett årshjul för hot, våld och allvarliga situationer.

Information till personal och elever

Av intervju med elever framgår att de inte tagit del av hela beredskapsplanen men fått information om vissa delar, t.ex. att det finns olika uppsamlingsställen vid brand och annan utrymning, och att lärarna kommer berätta vart de ska ta sig vid en våldssituation.

Lärare uppger att de känner till beredskapsplanen och under våren har de flera gånger diskuterat planen på gemensamma möten. De vet vad de ska göra vid en akut våldssituation. Planen är ny, berättar de, men det har förut funnits en motsvarande krisplan. Rektor bekräftar vid intervju att de gått igenom planen med hela personalen vid ett flertal tillfällen.

Utbildningsinsatser och övningar

Beredskapsplanen innehåller inte någon planering över eventuella övningar för personal och elever. Rektor uppger dock att det planeras utbildning och övning till hösten för personalen. Både lärare och rektor berättar att de går igenom planen varje läsårsstart.

Av intervju med elever framgår att de fått information av sin mentor och nyligen sett den animerade filmen från MCF om PDV. De berättar att de har övat utrymning vid brand vid ett flertal tillfällen.

Lärare uppger att det har genomförts utbildningar om en app som skolan använder årligen, och de har gått igenom webbutbildningen på MCF:s hemsida och nyligen visat den animerade elevfilmen om PDV för alla elever. Lärarna har inte genomfört praktiska övningar, förutom vid brand, men flera har sett över sina klassrum inför eventuell inrymning under utbildningsinsatserna de deltagit i.

Vid en hotsituation säger lärarna att de ska gå till ledningen och då gör de eventuellt en polisanmälan. De kan också använda sig av skolans app.

Rektor bekräftar att elever och personal sett filmerna på MCF:s hemsida nyligen. Rektor uppger att lärarna varje år har en utbildning och tester av säkerhetsappen. Rektor säger också att lärarna inte haft någon gemensam praktisk övning angående inrymning, men att de har sett över sina klassrum och diskuterat hur de skulle göra vid en sådan situation. En del lärare har gjort det tillsammans med sina elever.

Åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde

Tillträdesbegränsningar/tydligt markerad skolenhet

Elever, lärare och rektor uppger alla att det finns nyuppsatta skyltar som anger att det är ett skolområde och att obehöriga inte har tillträde under

skoltid. Samtliga intervjuade berättar att det ändå är svårt att veta var skolgården börjar och slutar.

Vid rundvandringen på skolområdet framkommer att skolan är utsträckt över ett stort område. Dörrarna till huvudbyggnaden är inte låsta och vid huvudentrédörren finns en bemannad expedition. Skolenheten delar matsal med F-6. Det finns en låst idrottshall och bredvid denna har skolan en egen konstgräsplan. Hem- och konsumentkunskap, slöjd och teknik har egna byggnader med låsta dörrar på skolområdet.

Skolinspektionen har fått en karta där skolgården är markerad. Skolan är till stor del avgränsad med staket, men det saknas staket bland annat mot en av vägarna som går vid skolan. Det finns en gång- och cykelväg som går igenom skolområdet som kan användas av allmänheten. De nya skyltarna som anger att det är ett skolområde, finns uppsatta mot parkering och utanför huvudentrén, men det finns inga skyltar vid gång- och cykelvägen.

Rektor uppger att det finns planer på att låsa skolan till nästa skolårsstart.

Rutiner för besök av utomstående och avvisande av obehöriga

Skolinspektionen får ta del av en skriftlig rutin som är gemensam för utbildningsförvaltningen i kommunen, och den började gälla 2026-02-26. Där står om hur skolorna tar emot besökare och hur obehöriga avvisas.

Kännedom om besöksrutiner

Av intervju med elever framgår att de nyligen fått information om vilka rutiner som finns om obehöriga kommer till skolan. De berättar att det sällan kommer obehöriga in i skolans byggnader.

Lärarna uppger att de känner till de nya rutiner för besökare som finns och att rutinen håller på att utvärderas. Lärarna berättar att det finns besöksbrickor som besökare ska bära. Lärarna uppger att de alla har ansvar att avvisa obehöriga och att de vid en hotfull situation kan tillkalla hjälp via appen skolan använder.

Rektor uppger att personalen känner till de nya rutinerna och det kommer att bli naturligt att se över rutinerna till hösten då de planerar att låsa skolan. Nu avvisas eventuellt obehöriga av den personal som är i närheten. Om det inte fungerar har personalen blivit informerade om att ringa 112.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det på varje skolenhet

1. finns en beredskapsplan som anger de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation, och

2. bedrivs ett löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer. (6 a kap. 3 § 1 och 2 skollagen)

Enligt förarbeten ska det i en beredskapsplan framgå hur personal, barn och elever ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation. (prop. 2024/25:160 s. 46, 157)

Av förarbeten framgår vidare att ett löpande arbete innebär att huvudmannen måste se till att det sker ett kontinuerligt arbete för att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter samt att beredskapsplanen eller andra säkerhetsåtgärder uppdateras eller ändras när omständigheterna medför ett behov av detta. Inom ramen för det löpande arbetet måste det även säkerställas att personal och elever får information om planeringen och de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. Ett löpande arbete med beredskap innefattar vidare att personal genomför övningar i enlighet med beredskapsplanen för till exempel inrymning, utrymning och utestängning (prop. 2024/25:160 s. 41, 44, 157 och 158).

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det på varje skolenhet vidtas åtgärder för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till enheten under tid när verksamheten pågår (6 a kap. 4 § skollagen).

Av förarbeten framgår att åtgärder som behöver vidtas är att se till att det finns tillträdesbegränsningar. Sådana kan vara fysiska i form av t.ex. grindar och lås men det kan också handla om att se till att enhetens område är tydligt markerat och att de villkor som gäller för att vistas på området kommuniceras utåt på ett tydligt sätt. Vid samnyttjande av lokaler och ytor behöver åtgärder vidtas för att tydliggöra gränserna mellan det område som enbart disponeras av skolan och gemensamt nyttjade ytor.

Huvudmannen bör också begränsa möjligheterna för utomstående personer att fritt röra sig från angränsande ytor och gemensamma ytor in på enheterna. Det måste vid varje skolenhet övervägas vilka åtgärder som i det enskilda fallet är nödvändiga och möjliga för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till området. De olika förutsättningar som gäller för olika enheter innebär att olika åtgärder kan vara aktuella. I den mån t.ex. kulturskola eller liknande verksamhet bedrivs i skolans lokaler under skoldagen är det väsentligt att skolan har tydliga rutiner och riktlinjer för när personer som hör till dessa verksamheter får vistas inom enheten. Bestämmelsen innebär inte ett krav på att varje möjlighet för en utomstående person att ta sig in på området undanröjs, genom exempelvis fysiska säkerhetslösningar eller genom att personal övervakar skolområdet. Om en obehörig person uppmärksammas på området måste emellertid åtgärder vidtas för att förmå denna att lämna området (prop. 2024/25:160 s 159).

Det framgår vidare av förarbeten att om det saknas rutiner och riktlinjer för när utomstående ska ha rätt eller möjlighet att vistas på skolenheten kan det lätt uppstå gråzoner och oklarheter kring vilka som har rätt att vistas där. Rutinerna bör syfta till att tydliggöra hur utomstående besökare ska agera om de vill besöka t.ex. skolan, hur skolan ska agera för att ta emot sådana besökare och hur obehöriga personer kan avvisas från enheten. Rutiner kan exempelvis handla om att besök ska anmälas på ett visst sätt, att personal ska möta upp besökare vid entrén, att besökare ska bära besöksbricka eller liknande och att skolpersonal ska fråga utomstående som de inte känner igen varför de är där. Rutiner och riktlinjer måste vidare kommuniceras utåt på ett ändamålsenligt sätt (prop. 2024/25:160 s. 59).

Skolinspektionens bedömning

Beredskapsplan

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det finns en aktuell beredskapsplan för Lyrfågelskolan 7-9. Vidare konstaterar Skolinspektionen att det av nämnda plan framgår hur personal och elever ska agera vid en allvarlig våldssituation.

Skolinspektionen bedömer därmed att skolenheten uppfyller författningarnas krav vad gäller beredskapsplan.

Löpande arbete för att säkerställa beredskap

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det genomförs ett löpande arbete för att säkerställa beredskap vid allvarliga våldssituationer, bland annat genom utbildningsinsatser för personalen och identifiering av säkerhetsrisker. Det framgår vidare att elever och personal har fått information om de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. Det har genomförts utrymningsövningar för brand med elever och personal och planeras för utbildning och övning för personalen kring säkerhet under höstterminen.

Skolinspektionen bedömer att skolenheten uppfyller författningarnas krav vad gäller det löpande arbetet för att säkerställa beredskap att hantera allvarliga våldssituationer eller hot om sådana situationer.

Åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det finns skyltar på flera ställen på skolområdet som markerar skolenheten och som informerar om att obehöriga inte har tillträde. Det framgår dock av utredningen att det saknas tydlig markering av skolområdet vid den allmänna korsande gång- och cykelvägen. Detta är en brist.

I övrigt visar utredningen att rutiner vid besök och hantering av obehöriga personer är kända och tillämpas av personalen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Trollhättans kommuns verksamhet vid Lyrfågelskolan 7-9 uppfyller inte författningarnas krav fullt ut. Tillsynen visar att det saknas tydlig markering av skolområdet vid den korsande gång- och cykelvägen. Detta är en brist. Det framgår dock att skolenhetens arbete för att neka obehöriga tillträde i övrigt uppfyller författningarnas krav. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Trollhättans kommun en anmärkning

X Ingrid Jacobsson

Beslutsfattare
Signerat av: Ingrid Jacobsson

X Astrid Kling

Föredragande
Signerat av: Astrid Kling

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Johanna Magnusson deltagit.